

Statsrevisorernes Sekretariat
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

ministersvar@ft.dk

Beskæftigelsesministeren

Holmens Kanal 20
1060 København K

T +45 72 20 50 00

E bm@bm.dk

www.bm.dk

CVR 10172748

9. september 2020

Beskæftigelsesministerens redegørelse vedrørende statsrevisorernes beretning nr. 16/2019 om statens brug af og kontrol med arbejdsklausuler

Indledende bemærkninger

Her redegøres for de foranstaltninger og overvejelser, som Rigsrevisionens beretning om statens brug af og kontrol med arbejdsklausuler og statsrevisorernes bemærkninger på baggrund af beretningen giver anledning til.

J.nr. 2019-6712

De generelle regler om anvendelse af arbejdsklausuler henhører under Beskæftigelsesministeriet, jf. cirkulæret om arbejdsklausuler, og det er de enkelte ministerområder, der har ansvaret for at anvende og kontrollere overholdelsen af arbejdsklausuler i overensstemmelse med cirkulæret. Jeg forholder mig derfor i denne redegørelse først til, hvad Beskæftigelsesministeriet i egenskab af ressortmyndighed fremadrettet vil gøre på baggrund af beretningen, og dernæst til ministeriets egen anvendelse af arbejdsklausuler og kontrollen hermed.

Inden jeg redegør for overvejelser om mulige tiltag mv. i relation til Beskæftigelsesministeriets opgave som ressortmyndighed for reglerne om arbejdsklausuler, vil jeg understrege, at jeg lægger overordentlig stor vægt på, at der sker forbedringer i såvel anvendelsen af arbejdsklausuler som kontrollen og håndhævelsen heraf.

Beskæftigelsesministeriets overvejelser som ressortmyndighed

Ministerierne er blevet bedt om at fremsende en redegørelse i forhold til indhold og konklusioner i beretningen om statens brug af og kontrol med arbejdsklausuler og i forhold til statsrevisorernes bemærkninger hertil. Ministerierne skal fremsende denne redegørelse senest den 9. september 2020, hvorefter Rigsrevisionen udarbejder et notat med bemærkninger til ministeriernes redegørelser.

Jeg vil som beskæftigelsesminister og ressortansvarlig for reglerne om arbejdsklausuler tage nøje bestik af redegørelserne og Rigsrevisionens efterfølgende notat for at have det bedst mulige grundlag for at beslutte, hvilke tiltag der bedst kan understøtte brugen af arbejdsklausuler på det statslige område. Det vil være oplagt at dette sker i tæt dialog med den nye enhed, der skal styrke kontrollen med, at arbejdsklausuler på det statslige område efterleves. Det er et initiativ, som blev aftalt som led i finansloven for 2020.

Det er efter min opfattelse ikke hensigtsmæssigt allerede nu at lægge sig fast på, hvilke tiltag der kan blive tale om for at understøtte korrekt brug af arbejdsklausuler på det statslige område, da den videre proces på baggrund af beretningen må forventes at give et betydeligt bedre grundlag for at beslutte, hvilke tiltag der konkret bør iværksættes, så anvendelsen af arbejdsklausuler i staten forbedres.

Da det blandt andet ligger fast, at kontrollen med overholdelsen af arbejdsklausuler fremover skal være risikobaseret, kan jeg dog oplyse, at Beskæftigelsesministeriet som ressortansvarlig for reglerne vil sikre, at dette meldes klart ud til aktører på det statslige område. Der er således ikke tvivl om, at Beskæftigelsesministeriet vil udsende skriftligt materiale til ministerierne, men – som nævnt ovenfor – vil dette materiales nærmere beskaffenhed blive fastlagt senere i efteråret 2020 efter drøftelser med den centrale kontrolenhed, som placeres i Vejdirektoratet under Transport- og Boligministeriet.

Samtidig vil jeg overveje behovet for at justere cirkulæret om arbejdsklausuler blandt andet i forhold til den nærmere fastlæggelse af niveauet for kontrol, som synes at være den primære udfordring i at overholde klausulerne. Fx vil det med fordel kunne tydeliggøres i cirkulæret, at kontrol kan tilrettelægges på baggrund af en risikovurdering.

Herudover er der som opfølgning på finansloven for 2020 igangsat et arbejde med at udvikle konkrete initiativer til at udbrede anvendelsen af ID-kort i en række offentlige byggeprojekter med det formål at forbedre overholdelsen af arbejdsklausuler. Erfaringerne fra arbejdet vil naturligvis kunne indgå overvejelser om yderligere tiltag eller anbefalinger i brugen og kontrollen med arbejdsklausuler.

Beskæftigelsesministeriets overvejelser i relation til egne arbejdsklausuler

Beskæftigelsesministeriet har indarbejdet forretningsgange, der understøtter, at der indgår arbejdsklausuler i de kontrakter, hvor Beskæftigelsesministeriet køber en tjenesteydelse. Departementet fører årligt tilsyn med enhedernes indkøb. I tilsynet kontrolleres det blandt andet, at der er arbejdsklausul i de kontrakter, hvor det er relevant.

Beskæftigelsesministeriet har i dag retningslinjer, der beskriver, hvordan den enkelte kontrakt risikovurderes. Ved vurderingen af hvorvidt det er nødvendigt at føre tilsyn med en given leverandør/branche, anlægger Beskæftigelsesministeriet en risikobaseret tilgang. I vurderingen tages fx stilling til; om branchen er særligt risikobetonet. Er de ansatte i virksomheden omfattet af en (repræsentativ) overenskomst? Er der primært udenlandsk arbejdskraft ansat? Er leverandøren etableret i Danmark? Har leverandøren afgivet et usædvanligt lavt tilbud?

I beretningen får samtlige ministerier kritik for, at ingen har nedskrevne vurderinger af, hvor der er risiko for, at arbejdsklausulerne bliver overtrådt på det samlede ministerområde. Beskæftigelsesministeriet afventer her den nye enhed i Vejdirektoratet, der skal arbejde med kontrol af arbejdsklausuler i statslige aftaler. Enheden vil blandt andet udarbejde en beskrivelse af tilgangen til risikokontrol af overhol-

delse af arbejdsklausuler. På baggrund af den nye enheds arbejde, vil Beskæftigelsesministeriet evt. tilpasse egne retningslinjer, så der er en samordning af praksis inden for staten.

En kopi af denne redegørelse er samtidig sendt til Rigsrevisionen (rr@rigsrevisionen.dk).

Venlig hilsen

Peter Hummelgaard